

The challenge of using German verbs with fixed prepositions and the importance of addressing the issue of negative transfer in language teaching

Sara Moterassed* 0009-0006-4996-4857

Department of German Language, CT.C., Islamic Azad University, Tehran, Iran.

Email: sara.moterassed@iau.ac.ir

Hamidreza Hajighasem 0000-0001-7612-1528

Department of German Language, CT.C., Islamic Azad University, Tehran, Iran.

Email: hamidreza.hajighasem@iau.ac.ir

ABSTRACT

The present study examines the potential problems that arise from the negative transfer of German verbs with fixed prepositions. The theoretical discussions reveal that the structural interference between the mother tongue and the learned foreign language is evident and leads to errors. Due to the structural peculiarities of the Persian and German languages, German verbs with fixed prepositions are no exception. Consequently, the question arises: "How is this problem addressed at universities in the country, particularly at the universities in the statistical sample of this study, the Islamic Azad University-Tehran Central, and the Azad University for Science and Research?" In this context, we seek to answer the aforementioned question through theoretical discussions and empirical investigations. Through theoretical discussions, we will gain an understanding of interference and its consequences, and delve into the theoretical foundations of transfer, including both positive and negative transfer, essentially interference. Subsequently, we will answer the research question of this study descriptively and inductively. In this way, Persian-speaking learners of German at the Islamic Azad Universities-Tehran Central and the University of Science and Research, Department of German Language, were tested during the field research. The experimental studies were first conducted in the fall semester of 2018 at the Islamic Azad University-Tehran Central and again in the fall semester of 2023 at the Islamic Azad University for Science and Research. It is noteworthy that both groups have passed the "Advanced German" course according to the curriculum plan of the study program.

ARTICLE INFO

Article history:

Received: 07 September 2024

Received in revised form 26 December 2024

Accepted: 01 January 2025

Available online: Winter2025

Keywords:

Learning German as a foreign language (DaF), Transfer, Negative Transfer, interference, German verbs with fixed prepositions, Preposition government

Moterassed, S. and Hajighasem, H. (2025). The challenge of using German verbs with fixed prepositions and the importance of addressing the issue of negative transfer in language teaching. *Journal of Foreign Language Research*, 14 (4), 681-695. <http://doi.org/10.22059/jflr.2025.376479.1133>.

© The Author(s).

Publisher: The University of Tehran Press.

DOI: <http://doi.org/10.22059/jflr.2025.376479.1133>.

* More than 5 years of teaching experience in the Science and Research Branch of Islamic Azad University Participation in the conference of international association for German studies (IVG) Shanghai 2015

✉** Articles: The Literary Anthropology of Schiller from the Standpoint of Contemporary Research and from the Point of View of LukácsFriedrich Schiller and the Enlightenment, a critical review of Lukács's interpretation of aesthetic education

انتشارات دانشگاه تهران

پژوهش‌های زبان‌شناختی در زبان‌های خارجی

شاپای چاپی: ۴۱۲۳-۲۵۸۸ شاپای الکترونیکی: ۷۵۲۱-۲۵۸۸
Email: jflr@ut.ac.ir https://jflr.ut.ac.ir

چالش به‌کارگیری افعال آلمانی با حروف اضافه ثابت و اهمیت توجه به بحث انتقال منفی در آموزش زبان

سارا مترصد *

گروه زبان آلمانی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

رایانامه: sara.moterassed@iau.ac.ir

حمیدرضا حاجی‌قاسم **

گروه زبان آلمانی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

رایانامه: hamidreza.hajighasem@iau.ac.ir

چکیده

مقاله حاضر مشکلات احتمالی را که از انتقال منفی افعال آلمانی با حروف اضافه ثابت به وجود می‌آید مورد بررسی قرار می‌دهد. برگرفته از بحث‌های نظری، تراجم ساختاری زبان مادری و زبان بیگانه در حال فراگیری امری محرز است و موجب خطا می‌شود. به‌موجب ویژگی ساختاری زبان‌های فارسی و آلمانی، افعال آلمانی با حروف اضافه ثابت مستثنا نخواهند بود، به‌تبع آن این پرسش مطرح است «چگونه با این چالش در دانشگاه‌های کشور بالاخص در دانشگاه‌های جامعه آماری این تحقیق، دانشگاه آزاد اسلامی واحدهای تهران مرکزی و واحد علوم و تحقیقات، مواجه می‌شوند؟» در این راستا به کمک بحث‌های نظری و بررسی‌های تجربی به دنبال پاسخ پرسش فوق هستیم. به کمک بحث‌های نظری درکی از تراجم ساختاری و تبعات آن خواهیم داشت و به مبانی نظری انتقال، هم انتقال مثبت و هم انتقال منفی و در اصل تداخل می‌پردازیم و در پی آن تو صیفی به پرسش این تحقیق پاسخ خواهیم داد. بر این منوال در بررسی‌های میدانی زبان‌آموزان فارسی‌زبان دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی و واحد علوم و تحقیقات، گروه زبان آلمانی، مورد آزمایش قرار گرفتند. بررسی‌های تجربی در قالب آزمون بار اول در ترم پاییز سال ۱۳۹۸ در دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی و مجدداً در ترم پاییز سال ۱۴۰۲ در دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات انجام شد. شایان توجه است که هر دو گروه براساس سرفصل دانشگاهی رشته مترجمی زبان آلمانی، واحد درسی آلمانی پیشرفته را گذرانده بودند.

اطلاعات مقاله

تاریخ ارسال: ۱۴۰۳/۰۶/۱۷
تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳/۱۰/۰۶
تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۱۰/۱۲
تاریخ انتشار: زمستان ۱۴۰۳
نوع مقاله: علمی پژوهشی

کلید واژگان:

فراگیری زبان آلمانی به‌عنوان
زبان بیگانه، انتقال، انتقال
منفی، تداخل زبانی، افعال
آلمانی با حروف اضافه ثابت،
فرمانش (حکمرانی) حروف
اضافه

مترصد، سارا و حاجی‌قاسم، حمیدرضا. (۱۴۰۳). چالش به‌کارگیری افعال آلمانی با حروف اضافه ثابت و اهمیت توجه به بحث انتقال منفی در آموزش زبان. پژوهش‌های زبان‌شناختی در زبان‌های خارجی، ۱۴ (۴)، ۶۸۱-۶۹۵.

DOI: http://doi.org/ 10.22059/jflr.2025.376479.1133.

The Author(s).

Publisher: The University of Tehran Press.

DOI: http://doi.org/ 10.22059/jflr.2025.376479.1133.

* سارا مترصد دانشجوی دکتری، آموزش زبان آلمانی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی، تهران، ایران. بیش از ۵ سال تدریس در واحد علوم و تحقیقات دانشگاه آزاد شرکت در کنفرانس انجمن بین‌المللی مطالعات آلمانی، شانگهای ۲۰۱۵

** حمیدرضا حاجی‌قاسم دکتری، استادیار و عضو هیأت علمی، زبان و ادبیات آلمانی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی، تهران، ایران. مقالات: انسان‌شناسی ادبی شیلر از دیدگاه پژوهش معاصر و از منظر لوکاچ فریدریش شیلر و روشنگری بررسی انتقادی تفسیر لوکاچ از تربیت زیبایی‌شناختی

هدف اصلی آموزش یا به عبارتی دیگر فراگیری زبان خارجی ایجاد برقراری ارتباط با گویشوران زبان مقصد است، آنچه که شرایط فهم کلامی یا به عبارتی دیگر فهمیدن و فهماندن را در قالب فعل کلامی فراهم می آورد. اما به یقین عالی ترین هدف موجود در فراگیری و به کارگیری زبان استفاده از عبارات مناسب، روان بودن و استفاده صحیح از فرم های زبانی است؛ منظور از استفاده عبارات مناسب، عباراتی هستند که در موقعیت های ارتباطی، مطابق با زمینه های اجتماعی و فرهنگی به شکلی متناسب بیان شوند؛ در واقع این ویژگی مؤلفه های عملی و اجتماعی - فرهنگی زبان را در بر می گیرد. به عنوان ویژگی دیگر می توان به روان بودن زبان اشاره کرد و به این معناست که عبارات باید به شکلی روان و قابل فهم بیان شوند (اشتورس، ۲۰۰۹: ۱۸). زبان آموز، در نقش گوینده، توجه خود را معطوف به محتوای عباراتش و همچنین واکنش های کلامی و غیر کلامی مخاطب خود می کند؛ این سطح مربوط به تولید و درک زبان می شود (اشتورس، ۲۰۰۹: ۱۸). استفاده صحیح از فرم های زبانی به صحت عباراتی اشاره دارد که زبان آموز می بایستی آنها را از حیث دستوری کاملاً صحیح بیان نموده و بتواند از ساختارهای زبانی صحیح استفاده کند (اشتورس، ۲۰۰۹: ۱۸).

بدیهی است که کسب رفتار زبانی بی نقص به سادگی میسر نمی شود و فرآیند یادگیری زبان خارجی همواره با بروز خطا همراه است. برخی از پژوهشگران زبان بر این باورند که خطا نتیجه جرأت و خلاقیت در به کارگیری زبان خارجی است و می تواند موجب پیشرفت روند یادگیری شود (اشمیت، ۱۹۹۶: ۳۳۱). خطا در واقع «تخطی و انحراف از قاعده یا استاندارد زبانی» است (دوستی زاده/ فرقانی تهرانی، ۱۳۹۰: ۴۸). خطاهای زبانی را می توان از دو منظر مورد بحث و بررسی قرار داد: توانشی و کنشی. خطاهای توانشی حاصل عدم یادگیری کامل و صحیح ساختارها و قواعد زبان در حال یادگیری هستند به طوری که زبان آموز خود قادر به کشف و تصحیح آنها نمی باشد، در حالی که خطاهای کنشی تحت تأثیر شرایط فردی یا محیطی مانند اضطراب، بی دقتی و خستگی به وجود می آیند (فرقانی تهرانی، ۱۴۰۲: ۶۷۲).

خطاهایی را که به هنگام نبود دانش لازم از زبان بیگانه یا به هر دلیل دیگری با جایگزین شدن ساختارهای زبان مادری رخ می دهد، تداخل می نامند. این نوع خطاها با نگاهی به نظریه زبان شناسی مقابله ای برگرفته از نظریه رفتارگرایی بهتر قابل درک است. از این دیدگاه خطا حاصل تأثیر نظام مند زبان مادری بر زبان خارجی در حال فراگیری است. زبان آموز همواره عادات کلامی و زبانی زبان مادریش را به زبان در حال فراگیری منتقل می کند، با این دید، از خطاهای مبنی بر هنجارهای زبان مادری تحت عنوان عادات بد یاد می شود و تداخل مفهوم اصلی این نظریه را شکل می دهد (هید، ۱۹۹۱: ۱۴). از دید هید (۱۹۹۱: ۱۳) زبان مادری در فراگیری زبان خارجی و به کارگیری آن بسیار دخیل است. طبق نظر هید فراگیری زبان خارجی همزمان یا متوالی با فراگیری زبان مادری صورت می گیرد و فراگیری را به دو دسته تقسیم می کند: غیرهدایت شده و هدایت شده و میان فراگیری زبان خارجی به شکلی غیرهدایت شده و آموختن زبان خارجی به شکلی هدایت شده که غالباً در کلاس درس رخ می دهد تمایز قائل می شود «در فراگیری غیرهدافمند، زبان آموز، زبان خارجی را همان گونه که کودک زبان مادری را فرا می گیرد، ناآگاهانه یاد می گیرد و این روند به واسطه ارتباط محتوایی صورت می پذیرد و داده های زبان شناختی به دستور زبان ضمنی تبدیل که موجب گفتار خودجوش می گردد»؛ اما در فراگیری هدایت شده زبان خارجی، زبان آموز دانش زبانی را به عنوان دانش صریح، آگاهانه دریافت، تمرین و از حافظه فرامی خواند. در چهارچوب این تعریف نقش زبان مادری و تراحم ساختاری زبانها بیشتر جلوه گر می شود. از آنجایی که نحوه آموزش زبان در بیشتر مؤسسات و نهادهای آموزش زبان کشور من جمله دانشگاه های جامعه آماری این تحقیق هدفمند و هدایت شده است بررسی نحوه مواجهه با مشکل تداخل از اهمیت خاص خود برخوردار می شود، بنابراین به این پرسش پاسخ خواهیم داد: «نحوه مواجهه با این چالش در دانشگاه های کشور بالاخص در دانشگاه های جامعه آماری این تحقیق، دانشگاه آزاد اسلامی واحدهای تهران مرکزی و واحد علوم و تحقیقات، چگونه بوده است؟» در این راه بررسی تو صیفی استقرایی بحث های نظری می تواند روش مناسبی جهت پاسخگویی به سؤال فوق باشد. قابل ذکر است که با توجه به یکسان بودن

^۴ Forghani Tehrani

^۵ Heyd

^۱ Storch

^۲ Schmidt

^۳ Dousti Zadeh/Forghani Tehrani

سرفصل‌های درسی دانشگاه‌ها، تعیین شده از جانب مراجع عالی، احتمال می‌رود مشکل مورد بررسی در سایر دانشگاه‌ها وجود داشته، مگر اینکه به واسطه روش آموزش برای این مشکل تدبیری شده باشد.

در ضمن در این تحقیق سعی بر آن شده فهرستی از افعال آلمانی با حروف اضافه ثابت و ترجمه آنها گردآوری شود. از طرفی با این فهرست گستره افعالی که کاربرد بیشتری دارند و می‌توانند مبنای خطای احتمالی حاصل از تداخل باشند یا به موجب انتقال مثبت خطای کمتری را باعث گردند مرزننگاری و اهمیت بحث تداخل در این زمینه بیشتر نشان داده می‌شود. از طرفی دیگر با ارائه این فهرست فراگیری این افعال برای عزیزان مشغول به تحصیل زبان آلمانی آسان گردد.

۲. پیشینه تحقیق:

در سال ۱۳۶۷ مقاله‌ای از محمد ظروفی منتشر شد که در آن حروف اضافه و حروف ربط آلمانی برای زبان‌آموزان کاملاً تشریح گردید. در سال ۱۳۶۹ کتاب و مقالاتی پی‌درپی در حوزه حروف اضافه زبان آلمانی در تضاد با حروف اضافه فارسی از محمد ظروفی برای زبان‌آموزان فارسی‌زبان تنظیم و منتشر شد. پرویز البرزی ورکی در سال ۱۳۸۰ مقاله‌ای را تحت عنوان «بررسی تطبیقی عنصر وصفی گروه حرف اضافه در زبانهای فارسی و آلمانی با موضوعیت بررسی مقابله‌ای حروف اضافه در زبان فارسی و آلمانی» منتشر کرد. رعنا رئیسی در سال ۱۳۹۱ در مقاله‌ای تحت عنوان «بررسی نقش زبان مادری در یادگیری زبان بیگانه»، نقش زبان مادری را در یادگیری زبان بیگانه مورد بحث و بررسی قرار داد و همچنین در مقاله دیگری با همکاری فرقانی تهرانی و ماکسی زیگموند تحت عنوان «او عاشق دختر شده است!»، به بررسی خطاهای مرتبط با نقش و حالت نحوی اسم پرداخت و در سال ۱۳۹۰ از رساله دکتری خود تحت عنوان «گرامر مقابله‌ای آلمانی - فارسی در مقطع ابتدایی از دیدگاه گونه‌شناسی زبان» در دانشگاه تهران دفاع کرد. در چهارچوب مقالات مرتبط با حروف اضافه آلمانی، تفاوتها و تشابهاتشان در زبان فارسی میتوانیم به کار آیدا سعیدی توکلی تحت عنوان «مشکلات تداخل به هنگام استفاده حروف اضافه آلمانی توسط زبان‌آموز فارسی‌زبان» اشاره کنیم، که جامعه آماری این بررسی زبان‌آموزان در حال یادگیری زبان آلمانی

در سال ۱۳۹۵ در دانشگاه تهران هستند. آیدا سعیدی به بررسی خطاهای مرتبط با حروف اضافه متغیر پرداخته است. تمرکز تحقیق موجود اساساً بر بررسی افعال آلمانی با حروف اضافه ثابت و اهمیت توجه به بحث انتقال منفی در آموزش زبان است، در واقع نگاهی انتقادی به نحوه مواجهه با این چالش در دانشگاه‌های جامعه آماری این تحقیق خواهیم انداخت.

۳. روش و رویکرد:

در بحث نظری، بحثهای مربوط به انتقال، انتقال منفی و تداخل مورد بررسی قرار گرفته و به خطاهای حاصل از انتقال منفی حروف اضافه ثابت و به بحث فرمانش توجهی ویژه شده است، سپس توصیفی به نحوه مواجهه با این چالش در دانشگاه‌های جامعه آماری این تحقیق پرداخته شد. در این راستا بررسی‌های تجربی و میدانی در قالب آزمون در دو مرحله انجام شد. بار اول در پاییز سال ۱۳۹۸ با شرکت ۲۹ دانشجوی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی و بار دوم در پاییز سال ۱۴۰۲ با شرکت ۴۰ دانشجوی زبان آلمانی واحد علوم و تحقیقات انجام شد. هر دو گروه زبان‌آموزان در درس گفتارهای مربوط به واحد درسی آلمانی پیشرفته شرکت کرده بودند.

۴. بحث و بررسی

انتقال، انتقال منفی و تداخل:

پایه نظری پژوهش حاضر، بررسی بحث‌های موجود در رابطه با انتقال، انتقال مثبت، انتقال منفی یا به عبارتی تداخل است. در این مورد می‌توان گفت مفهوم انتقال به معنای عام آن نزد همه صاحب‌نظران به یک صورت تعریف شده و اگر قصد داشته باشیم تعریفی واحد برای مفهوم انتقال از تعاریف موجود استخراج کنیم، می‌توانیم بگوییم که به کارگیری عناصر زبان مادری یا زبان مبدأ در زبان مقصد را انتقال می‌گویند، یعنی هر نوع انتقال ساختاری بینا زبانی یا درون‌زبانی را (رونینن، ۲۰۱۲: ۱۳) و (پخوآ، ۲۰۱۳: ۸).

در این میان باید تفاوتی بین انتقال مثبت و منفی یا تداخل قائل شد. هنگامی که عناصر زبانی یکسان از زبان اول به زبان دوم انتقال می‌یابند و ساختارهای زبانی بدون کوچک‌ترین مشکلی فراگرفته و به کار گرفته می‌شوند صحبت از انتقال مثبت به میان می‌آید. انتقال مثبت به هیچ عنوان عامل مزاحمی نبوده و حتی می‌تواند روند یادگیری را سهولت

^۲ Pechová

^۱ Roininen

بخشد. از دید یوها سز^۱ (۱۹۷۰: ۳۰) به نقل ایمیدر^۲ (۲۰۱۰) انتقال: «انتقال مقایسه آگاهانه یا تأثیر خودبه‌خود داده‌های زبان مادری است، در راستایی که زبان آموز هنجارهای زبان خارجی را نقض نمی‌کند». اما انتقال منفی زمانی رخ می‌دهد که عناصر و ساختارهای زبانی با تشابهات کمتر از زبان مادری یا زبان مبدأ به زبان مقصد منتقل شده، آنچه منجر به تداخل و بروز خطا می‌شوند. طبق نظر لادو^۳ (۱۹۶۷: ۲۹۹) انتقال یعنی: «پذیرش آگاهانه یا ناآگاهانه عادات زبان مادری در زبان مقصد. چنانچه پذیرش این گونه عادات در زبان مقصد امکان‌پذیر باشند، یادگیری آسان‌تر می‌شود، چنانچه این عادات مزاحم روند یادگیری در زبان مقصد باشند، مزاحم زبان رخ می‌دهد و زبان آموز با سختی‌های مضاعفی در یادگیری مواجه می‌شود». وود^۴ (۱۹۸۸: ۹۷) نیز فرایند انتقال و نتیجه‌اش را این گونه بیان می‌دارد: «زبان‌آموزان دانش زبانی‌شان را از زبانی که قبلاً آموخته‌اند به زبانی که در حال یادگیری آن هستند منتقل می‌کنند. این فرایند انتقال نام دارد و حاصلش تداخل است». واینرایش^۵ (۱۹۷۷: ۵) «تداخل را انحراف از هنجارها» می‌داند. یوها سز^۶ (۱۹۷۰: ۱۳۹) تداخل را به شرح زیر توصیف می‌کند: «تداخل یعنی تأثیر زبانی بر زبان دیگر که منجر به نقض هنجارهای زبانی می‌شود». لواندوسکی^۷ (۱۹۹۰: ۴۷۷) تداخل را به گونه دیگری تعریف می‌کند و آن را: «مزاحم ساختاری زبان یاد گرفته‌شده بر زبان در حال یادگیری» می‌داند.

اگر خطا را حاصل تداخل ویژگی‌ها، قوانین، عناصر و داده‌های زبان مادری و زبان بیگانه بدانیم، به این نتیجه می‌رسیم: به هر اندازه که تفاوت‌های میان زبان مادری و زبان مقصد بیشتر باشند، مشکلات و سختی‌های یادگیری زبان بیشتر خواهد شد و قطعاً زبان‌آموزان ایرانی در حال یادگیری زبان آلمانی به‌موجب ویژگی‌های کاملاً متفاوت زبان آلمانی و فارسی مشکلات بسیار زیادی خواهند داشت. در اینجا است که نقش آموزش بنا بر تعریف توانایی و کنترل برجسته و مطرح می‌شود. توانایی و کنترل به‌عنوان دو مؤلفه اثرگذار در بحث انتقال مطرح هستند. توانایی را به دانش‌های زبانی تعبیر می‌کنند و مفهوم کنترل به استفاده از این دانش زبانی برمی‌گردد. وقتی که کنترل دانش به شکل صحیحی اتفاق

بیفتد، طبیعتاً زبان‌آموز داده‌ها را صحیح به کار می‌برد. برعکس اگر کنترل دانش از بین برود، انتقال ناآگاهانه مزاحم رخ خواهد داد (روینین، ۲۰۱۲: ۱۳). همان گونه که اشاره شد، در صورت عدم کنترل دانش، زبان‌آموز قادر به استفاده صحیح از زبان نیست و بدیهی است که با وجود کسر دانش وی این موضوع تشدید می‌شود.

هر شخصی که با زبان آلمانی آشنا باشد به‌خوبی می‌داند در صورت نداشتن دانش و تبحر کافی به هنگام استفاده از افعال آلمانی با حروف اضافه ثابت به راحتی تداخل رخ می‌دهد. این افعال را نمی‌توان از حروف اضافه‌شان جدا کرد. درواقع این حروف اضافه جزء ثابت این افعال به شمار می‌روند، علاوه‌بر انتخاب حرف اضافه مناسب، سختی‌های ناشی از فرمانش این حروف اضافه نیز بر مشکلات به‌کارگیری آنها اضافه می‌گردد و زبان‌آموز باید به نقش و حالت نحوی اسم، حاصل از فرمانش این حروف اضافه تسلط داشته باشد تا دچار خطا نشود. در واقع زبان‌آموز باید حتماً بداند کدام یک از حالات مفعولی، متممی و اضافی متناسب با حروف اضافه لازم و ضروری است.

۴.۱. بررسی‌های تجربی:

بررسی‌های تجربی صورت گرفته در انطباق با نظریه‌های موجود نشانگر آن است که مغفول ماندن این موضوع موجبات عدم موفقیت در آموزش زبان و به‌تبع آن در فراگیری زبان را فراهم می‌آورد.

بررسی‌های تجربی تکمیلی شامل چند آزمون کتبی است که مرحله اول آن در آذرماه سال ۱۳۹۸ با شرکت ۲۹ زبان‌آموز فارسی‌زبان انجام شد. شرکت‌کنندگان، زبان‌آموزان رشته زبان آلمانی در دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی هستند. زمان این آزمون جای خالی ۶۰ دقیقه است، آزمون ۵۷ سؤال با ۱۰۰ جای خالی دارد، مجموعاً ۲۹۰۰ جای خالی. شرکت‌کنندگان در این آزمون از هر دو جنسیت، زن و مرد، هستند و در هنگام انجام آزمون هیچ‌گونه دسترسی به اینترنت و ابزار کمکی چون فرهنگ و واژگان وجود ندارد. پس از تصحیح پاسخ‌نامه‌ها مشخص شد که غالباً پاسخ‌نامه‌ها حاوی پاسخ‌های غلط هستند یا کلاً پاسخ‌های خالی دیده نمی‌شود. این آزمون مجدداً در ترم پاییز سال ۱۴۰۲ با ۴۰

^۵ Weinreich

^۶ Juhasz

^۷ Lewandowski

^۱ Juhasz

^۲ Imider

^۳ Lado

^۴ Wode

زبان آموز دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تکرار شد. این آزمون نیز شامل ۱۰۰ جای خالی، مجموعاً ۴۰۰۰ جای خالی بود و نتیجه‌ای مشابه آزمون قبل حاصل شد. شایان توجه است که هر دو گروه طبق سر فصل دانشگاهی واحد آلمانی پیشرفته را گذرانده بودند. در این آزمون‌ها غالب شرکت‌کنندگان خطاهای مشابه داشتند و نتایج نشان داد زبان‌آموزان در دو زمینه مرتکب خطا شدند:

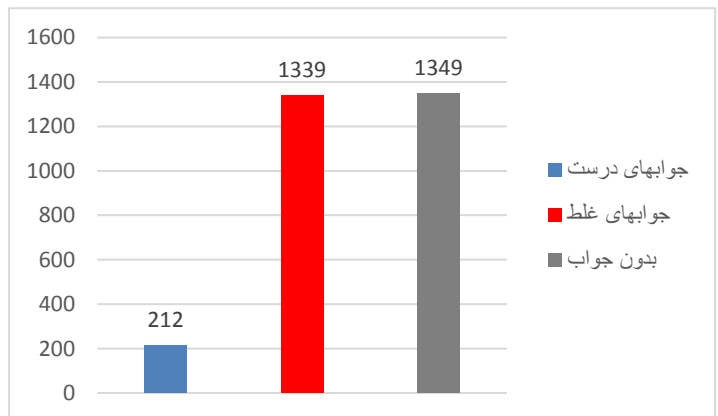
۱. انتخاب حروف اضافه نامناسب برای افعال آلمانی با حروف اضافه ثابت.

۲. عدم تسلط بر فرمانش حروف اضافه.

نمودارهای زیر تصویر بهتری از نتایج این آزمون‌ها در اختیار ما قرار می‌دهند.

نتیجه آزمون سال ۱۳۹۸:

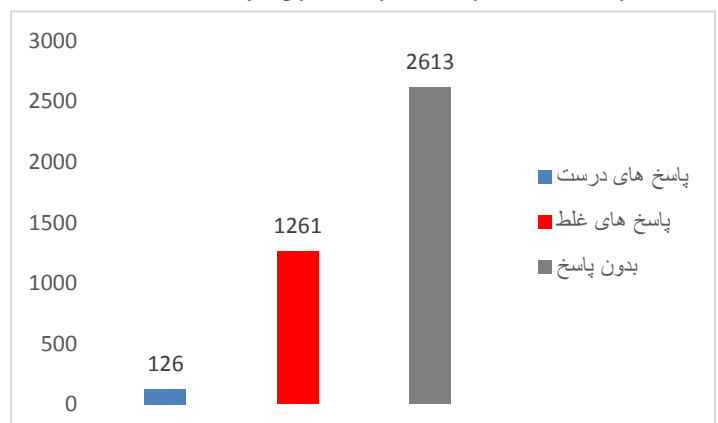
تعداد ۲۹ زبان آموز در آزمونی شامل ۱۰۰ جای خالی یعنی مجموعاً ۲۹۰۰ جای خالی شرکت کردند. مجموعاً به تعداد ۲۱۲ مورد پاسخ صحیح دادند، به تعداد ۱۳۳۹ مورد جواب غلط دادند و ۱۳۴۹ مورد را بدون جواب گذاشتند.

نتیجه آزمون ۲۹ زبان آموز ایرانی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی

نتیجه آزمون در سال ۱۴۰۲:

تعداد ۴۰ زبان آموز در آزمونی شامل ۱۰۰ جای خالی یعنی مجموعاً ۴۰۰۰ جای خالی شرکت کردند. مجموعاً به تعداد ۱۲۶ مورد پاسخ صحیح دادند، به تعداد ۱۲۶۱ مورد جواب غلط دادند و ۲۶۱۳ مورد را بدون جواب گذاشتند.

نتیجه آزمون ۴۰ زبان آموز ایرانی دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات

با اینکه زبان آموزان در این سطح باید مسلط به گزینش حروف اضافه مناسب باشند و از فرمانش حروف اضافه و تفاوت‌های معنایی‌شان اطلاع کامل داشته باشند، اما نتایج بررسی تجربی خلاف این توقع را اثبات می‌کند. نظرسنجی شفاهی به عمل آمده از شرکت‌کنندگان نشان داد که ظاهراً به رفع مشکلات ناشی از انتقال و به خصوص انتقال منفی توجه لازم نمی‌شود و تمرین، تشریح و تشخیص نقش و حالت نحوی اسم بعد از حروف اضافه نه در چهارچوب آموزش زبان از دید نقش‌گرایی آن و نه در آموزش دستوری-ترجمه‌ای زبان خیلی مورد توجه قرار نگرفته است.

۴،۱،۱ نمونه‌هایی از آزمون‌ها:

2. Niemand weinte ihn.

پاسخ صحیح در این جمله weinen um jmdn. است، ظاهراً آزمون‌دهنده جمله گریه کردن برای کسی یا چیزی را مستقیماً از زبان فارسی به زبان آلمانی ترجمه و منتقل کرده و حرف اضافه für را انتخاب کرده است. این خطا می‌تواند حکایت از تراحم ساختاری بین دو زبان و انتقال منفی داشته باشد.

25. Der Verletzte schrie Schmerzen.

27. Er ist einz... Lungenentzündung gestorben.

در سؤال ۲۵ جواب صحیح D. schreien vor + D. آنچه در زبان فارسی به معنای «فریاد کشیدن از درد»، «جیغ کشیدن/زدن از ...» معنی دارد. آزمون‌دهنده نمی‌داند که حرف اضافه vor در ترکیب‌های ثابت جایگاه ثابت خود را دارد و بخش لاینفک آن ترکیب خاص است. آزمون‌دهنده حرف اضافه «از» را از زبان فارسی مستقیماً به زبان آلمانی منتقل کرده و aus را انتخاب نموده است که به راحتی ممکن بود حرف اضافه von را انتخاب نماید و در چهارچوب بحث ما منشاء این خطا تداخل ساختاری است. در پاسخ سؤال ۲۷ «sterben an + D.»، «مردن از ...»، نیز تداخل رخ داده

است. آزمون دهنده «از» را از زبان فارسی به زبان آلمانی به جای an حرف اضافه aus را جایگزین کرده است.

رخ داده است. پاسخ صحیح در سؤال ۱۳ «sich bewerben bei+D.um+Akk.» آنچه در فارسی «از شرکتی درخواست کار کردن» معنی دارد. ظاهراً آزمون دهنده این گونه به فارسی ترجمه کرده است: «به شرکتی برای کاری درخواست دادن» و از حرف اضافه «an» و «für» به اشتباه استفاده کرده است. پاسخ صحیح در سؤال ۱۴ «sich einfügen in + Akk.» آنچه در زبان فارسی «سازگار بودن با/جور در آمدن با» معنی دارد. پاسخ صحیح یا به دانش زبان آموز و یا به برداشت او از جمله باز می گردد. در واقع زبان آموز «سازگار بودن با/جور در آمدن با» مدنظرش نبوده بلکه جمله را این گونه تحلیل و ترجمه کرده است: «خود را در تیمی جا دادن، وارد کردن، جایی در تیم پیدا کردن».

21. Hannelore lächelt ~~zu...~~ der Frage ihres Kindes.

پاسخ سؤال ۲۱ «lächeln über + A.» آنچه در فارسی «به کاری/ به کسی خندیدن» معنی دارد. احتمالاً آزمون دهنده جمله «خندیدن به سؤال بچه هایش» را در ترجمه از زبان فارسی به آلمانی با حرف اضافه «zu» ترجمه کرده است و برای حرف اضافه «به» در زبان فارسی «zu» را در زبان آلمانی انتخاب نموده و حرف اضافه «به» در فارسی را با «zu» جایگزین کرده است. این خطا بر تراجم ساختاری دو زبان و انتقال منفی اشاره دارد.

30. Er hat sich ~~mit~~ seiner Schulfreundin verlobt.

پاسخ صحیح در این جمله «sich mit jemd.» verloben «نامزد کردن» معنی دارد. در صورت وقوع انتقال مثبت آزمون دهنده حرف اضافه «mit» را که حرف اضافه درستی است انتخاب کرده است. اما به موجب عدم آگاهی از فرمانش حرف اضافه موجب می شود بخشی از پاسخ اشتباه باشد.

1. Der Professor hat Anja ~~in~~ Mathematik geprüft.

52. Wir haben den Urlaub ~~für~~ eine Woche verlängert.

در پاسخ سؤال ۵۱ «prüfen in + D.» «از کسی در ... امتحان گرفتن» یا انتقال مثبت رخ داده یا زبان آموز دانش زبانی لازم را نداشته است. زبان آموز طبق فرهنگ بهزاد جمله «از کسی در ... امتحان گرفتن» را ترجمه کرده و انتقال مثبت رخ داده است. اما آن چیز که در فارسی رایج است «از کسی امتحان ... گرفتن است». پس یا زبان آموز دانش لازم در این زمینه را نداشته و با این ترکیب آشنا بوده است یعنی اینکه از زبان انگلیسی انتقال مثبت صورت گرفته، زیرا در زبان انگلیسی به این گونه است: exam in ، که البته این کاملاً منطقی است زیرا زبان آموز در دبیرستان و دانشگاه با زبان انگلیسی آشنا شده است. پاسخ صحیح در سؤال ۵۲ «verlängern um + Akk.» آنچه در فارسی «به مدت ... تمديد کردن» معنی دارد. زبان آموز فارسی زبان تحت تأثیر زبان مادری است و حرف اضافه «für» را انتخاب نموده که این موضوع می تواند اشاره ای به تداخل داشته باشد.

49. Der König herrscht ~~über~~ ein großes Reich.

پاسخ صحیح در این جمله «herrschen über + Akk.» آنچه در این جمله «حکومت کردن بر» معنی دارد. آزمون دهنده تحت تأثیر ساختار زبان فارسی حرف اضافه «بر» با حرف اضافه «auf» جایگزین کرده است، و شاید بتوان گفت که انتقال منفی عامل این خطا است.

1. Ich vertiefe mich ~~in~~ mein Buch.

3. Ich verstehe mich wunderbar ~~mit~~ meinem Bruder.

پاسخ صحیح در سؤال شماره ۱ «sich vertiefen in + Akk.» آنچه در فارسی «فرو رفتن/ غرق شدن در، عمیق شدن در» معنی دارد. حرف اضافه صحیح انتخاب شده و این به دلیل ترجمه مستقیم از زبان فارسی است، اما به موجب عدم درک از فرمانش خطا صورت گرفته است. پاسخ صحیح در سؤال ۳ «sich verstehen mit + D.» آنچه در فارسی «تفاهم داشتن با» معنی دارد. ظاهراً زبان آموز برداشتی اشتباه از جمله دارد و جمله را به این ترتیب «درک از کسی

12. Er steigt ~~auf~~ das Fahrrad auf.

13. Sie bewirbt sich ~~an~~ der Firma ~~für~~ die Stelle.

14. Er hat sich gut ~~in~~ sein Team eingefügt.

پاسخ صحیح در سؤال ۱۲ «aufsteigen auf+ Akk» آنچه در زبان فارسی «سوار چیزی شدن/ بر روی چیزی نشستن» معنی دارد. حرف اضافه، درست انتخاب شده است و می تواند اشاره ای به انتقال مثبت باشد. اما به موجب عدم آگاهی از حرف تعریف اسم Fahrrad که das Fahrrad است، خطایی

داشتن» ترجمه کرده است. در ضمن آگاهی از فرمانش هم وجود ندارد.

55. Das Fenster zeigt nach Süden.

پاسخ صحیح در این جمله «zeigen nach» است، آنچه در فارسی «نشان دادن» معنی دارد. در سؤال ۵۵ با توجه به امکان وقوع انتقال مثبت، امکان جایگزین کردن «به سمت جنوب» با حرف اضافه «nach» می‌رفته است. بنابراین به این سؤال درست پاسخ داده شده است.

۵. فهرستی از افعال با حروف اضافه ثابت پرکاربرد:

در پایان تلاش بر آن شده تا به کمک تنظیم جداول تفکیک‌شده افعال آلمانی پرکاربرد به همراه حروف اضافه ثابتشان، خطاهای احتمالی ناشی از انتقال منفی یا عدم

احتمال بروز خطای ناشی از انتقال مثبت در قالب فهرستی جمع‌آوری و مرزنگاری شود.

به جهت درک بهتر جداول زیر و نشان دادن احتمال بروز انتقال منفی بینابانی از دو رنگ قرمز و سبز، استفاده شده است و در صورت انتقال مثبت رنگ مشکی به کار رفته است. رنگ قرمز جهت نشان دادن تفاوت‌های موجود در حروف اضافه در هر دو زبان است، رنگ سبز به نبودحرف اضافه در زبان فارسی در قبال حرف اضافه موجود در زبان آلمانی اشاره دارد.

۵-۱- افعال با حروف اضافه ثابت به همراه حالت نحوی

مفعولی

: لیست ذیل حاوی افعالی است که حروف اضافه ثابت

آنها حالت نحوی مفعولی می‌طلبند.

ausarten	in + A	das Fußballspiel artete in eine Schlägerei aus	بازی فوتبال به نزاع کشیده شد.	به	کشیده شدن به (انجامیدن به)
ausgeben	an + A für + A	Lebensmittelmarken an die Einwohner ausgeben. sein ganzes Taschengeld für Bonbons ausgeben.	(کوپن) بُن مواد غذایی را میان سکنه توزیع کردن. تمام پول جیبش را بابت آبنبات داد.	میان- بابت / پای/برای	توزیع کردن میان - بابت / پای / برای چیزی خرج کردن، بابت / پای / برای چیزی پول دادن
sich ausschweigen	über + A	sich über seine Vorstrafen ausschweigen.	درباره سوء پیشینه‌اش سکوت کردن.	درباره	سکوت کردن درباره
sich äußern	über + A	sich über tagespolitische Themen äußern.	درباره موضوع سیاسی روز نظر دادن.	درباره	نظر دادن درباره
ausüben	auf + A	er übt einen starken Einfluss auf die Kinder aus.	او بر بچه‌ها نفوذ بسیار زیادی دارد.	بر	نفوذ داشتن بر
sich auswirken	auf + A	Kohlendioxid wirkt sich auf das Weltklima aus.	گاز کربنیک روی شرایط اقلیمی جهان تأثیر می‌گذارد.	بر / روی	تأثیر گذاشتن بر، روی
bangen	um + A	um seinen Gesundheitszustand bangen	نگران وضعیت سلامتی خود بودن.	-----	نگران کسی / چیزی بودن
bauen	auf + A	auf seine eigenen Kräfte bauen.	به توانایی‌های خود متکی بودن.	به	متکی بودن به / اتکا داشتن به
sich bedanken	für + A	sich für ein Geschenk bedanken	برای هدیه‌ای از کسی تشکر کردن.	برای / بابت	از کسی برای چیزی تشکر کردن
befristen	auf + A	das Visum ist auf drei Monate befristet.	ویزا سه ماه مهلت دارد.	-----	مهلت داشتن

(sich) begeistern	für + A für + A	sich für eine neue Idee begeistern jemanden für eine neue Idee begeistern	شیفته ایده جدیدی شدن. دیگری را به ایده جدیدی علاقه‌مند کردن.	----- به	شیفته شدن کسی را به چیزی علاقه‌مند کردن
sich behaupten	gegen + A	sich gegen einen überlegenen Gegner behaupten	در برابر حریفی برتر مقاومت کردن.	در برابر	مقاومت کردن در برابر
sich belaufen	auf + A	der Schaden beläuft sich auf eine Million	خسارت به یک میلیون می‌رسد.	بر / به	بالغ بودن بر / رسیدن به
sich bemühen	um + A	sich um eine Klärung des Problems bemühen	برای روشن شدن مشکل تلاش کردن.	برای	تلاش کردن برای
beneiden	um + A	jemanden um sein Geld beneiden	به کسی برای پولش غبطه خوردن / به پول کسی غبطه خوردن.	برای / به	حسد بردن برای / غبطه خوردن برای
beratschlagen	über + A	man beratschlagte über die beste Lösung	درمورد بهترین راه حل مشورت کردند.	درباره / درمورد	مشورت کردن درمورد،
sich berufen	auf + A	sich auf die Menschenrechte berufen	به حقوق بشر استناد کردن.	به	استناد کردن به / اشاره کردن به
sich beschränken	auf + A	sich auf das Minimum beschränken	به حداقل اکتفا کردن.	به	اکتفا کردن به
bestrafen	für + A	jemanden für ein Verbrechen bestrafen	کسی را برای جنایتی مجازات کردن.	برای	مجازات کردن برای
betteln	um + A	um ein Stück Brot betteln	تکه نانی خواستن / گدایی کردن.	-----	گدایی کردن / خواستن
sich beunruhigen	über + A	sich über das Ozonloch beunruhigen	از / بابت سوراخ اوزون نگران بودن.	از / بابت	نگران بودن از / بابت
sich beziehen	auf + A	sich auf ein Schreiben beziehen	به نوشته‌ای اشاره کردن.	به	اشاره کردن به / عطف کردن به
bieten	für + A	einen Höchstpreis für die Antiquitäten bieten	بالاترین رقم را بابت اشیاء آنتیک پیشنهاد کردن.	بابت	پیشنهاد کردن بابت
(sich) binden	an + A	sich an eine Frau binden/ das Pferd an den Baum binden	خود را به زنی متعهد کردن / اسب را به درخت بستن.	به	متعهد کردن به / بستن به
hören	auf + A	auf seine Eltern hören	از والدینش حرف شنوی داشتن.	از	حرف شنوی داشتن از
herrschen	über + A	der König herrschte über ein großes Reich	پادشاه بر امپراطوری بزرگی حکومت می‌کرد.	بر	حکومت کردن بر

lachen	übe r + A	über einen Witz lachen	به شوخی خندیدن.	به	به کسی / به کاری خندیدن، کسی را مسخره کردن
lächeln	übe r + A	über seinen Tolpatschigkeit lächeln	به دست‌وپاچلفتی بودنش خندیدن. به بی‌عرضگی هایش خندیدن.	به	به کسی / به کاری خندیدن، کسی را مسخره کردن
vermiet en	an + A	ein Auto an jemanden vermieten	ماشینی را به کسی اجاره دادن.	به	چیزی را به کسی اجاره دادن

لیست ذیل حاوی افعالی است که حروف اضافه ثابت آنها
حالت نحوی متممی می‌طلبند.

۵-۲- افعال با حروف اضافه ثابت به همراه حالت نحوی
متممی:

zurückhalt en	mit + D von/vor + D.	er hält noch mit der vollen Wahrheit zurück jemanden von/vor einer dummen Reaktion zurückhalten	او هنوز تمام حقیقت را بروز نداده است. کسی را از واکنش احمقانه‌ای بازداشتن.	----- از	چیزی را بروز، نشان ندادن بازداشتن از
einführen	bei + D	den Freund bei den Eltern einführen	دوست پسر را با والدین آشنا کردن.	با	آشنا کردن با
sich verstehen	mit + D	Sie versteht sich wunderbar mit ihrem Freund	او بی‌اندازه با دوستش تفاهم دارد.	با	تفاهم داشتن با
zurücksch recken	vor + D	vor negativen Konsequenzen zurückschrecken	از پیامد منفی ترسیدن.	از	ترسیدن از
zurückwei chen	vor + D	vor der Übermacht der Angreifer zurückweichen	از نیروی برتر مهاجم ترسیدن.	از	ابا داشتن از / جا زدن / ترسیدن از
sich zusammen -finden	zu + D	sie fanden sich zum Klassentreffen zusammen	برای دیدار کلاسی به هم پیوستند.	برای	برای به هم پیوستن
zusammen -hängen	mit + D	Eifersucht hängt mit Angst zusammen	حسادت با ترس ارتباط دارد.	با	ربط / ارتباط / بستگی داشتن با
sich zusammen -setzen	aus + D	Luft setzt sich aus mehreren Gasen zusammen	هوا از چندین گاز تشکیل شده است.	از	تشکیل شدن از
zusammen stoßen	mit + D	das Motorrad stieß mit einem LKW zusammen	موتورسیکلت با کامیونی برخورد / تصادف کرد.	با	برخورد کردن با / تصادف کردن با
zustoßen	mit + D	der Torero stieß mit dem Degen zu	گاوباز با شمشیر ضربه زد.	با	ضربه زدن با
zweifeln	an + D	an der Wahrheit zweifeln	در حقیقت تردید داشتن.	در / از / به	شک / تردید داشتن در / مطمئن نبودن از / اطمینان نداشتن به

۵-۳- افعال با حروف اضافه ثابت به همراه حالت نحوی

لیست ذیل حاوی افعالی است که حروف اضافه ثابت آنها حالت نحوی اضافه یا ملکی می‌طلبند.

اضافه یا ملکی:

anklagen	wegen + G	er wurde wegen Landesverrats angeklagt	او به وطن فروشی متهم شد/ علیه او به جرم وطن فروشی اقامه دعوا شد.	به	علیه کسی به جرم چیزی اقامه دعوا کردن
anschuldigen	wegen + G	jemanden wegen einer Schlägerei anschuldigen	کسی را به کتک کاری متهم کردن.	به چیزی	متهم کردن به چیزی
tadeln	wegen + G	jemanden wegen seiner Kleidung tadeln	کسی را به خاطر پوششش ملامت کردن.	به خاطر	سرزنش/ ملامت کردن

۵-۴- افعال با حروف اضافه ثابت در حالت‌های نحوی

افعالی در زبان آلمانی وجود دارند که بیش از یک حرف اضافه دارند. حروف اضافه این افعال معانی متفاوتی دارند و نقش و حالت نحوی متفاوتی را می‌طلبند.

متفاوت:

ringen	mit + D nach + D um + A	sie ringt mit dem Tode der Taucher rang nach Luft um die Wahrheit ringen	او با مرگ دست به گریبان است. غواص برای نفس کشیدن تقلا می‌کرد. برای حقیقت تلاش کردن.	با ----- برای	دست به گریبان بودن با تقلا کردن برای/ دست و پا زدن برای تلاش، کوشش کردن برای
rufen	nach + D um + A zu + D bei/ mit + D	Der Kranke ruft nach der Schwester um Hilfe rufen zu Hilfe rufen / zum Gebet rufen bei/ mit seinem Namen rufen	بیمار پرستار را صدا می‌کند. (فریاد زدن و) کمک خواستن. کمک خواستن از / به (شرکت در مراسم) عبادت فراخواندن کسی را به اسم صدا زدن.	----- ----- از/ به به	صدا کردن (فریاد زدن و) کمک خواستن کمک خواستن از/ فراخواندن به صدا زدن به
schicken	an + A nach + D	ein Telegramm an jemanden schicken man schickte nach dem Landarzt	تلگرافی برای کسی فرستادن. به کسی تلگراف زدن. دنبال دکتر فرستادن.	برای / به دنبال	فرستادن برای / تلگراف زدن به پی / دنبال کسی فرستادن
schimpfen	auf + A	er schimpft auf seine Nachbarin	سر همسایه اش غر می‌زند. او از شرایط ایراد گرفت.	----- از	غر زدن (سر کسی) بد گفتن، ایراد، عیب گرفتن از

	auf + A/ über + A	er schimpfte auf/ über die Verhältnisse			
schließ en	aus + D mit + D	eine Prognose aus der Statistik schließen ich schließe den Brief mit einem lieben Gruß	از آمار پیش بینی (را استنتاج) کردن. نامه را با سلامی محبت آمیز به پایان می‌رسانم.	از با	نتیجه گیری کردن از/ به نتیجه ای رسیدن از/ استنتاج کردن به پایان رساندن با
schreib en	an + A über + A von + D	einen Brief an jemanden schreiben er schrieb ein Buch über die Indianer er schrieb mir von seiner Verlobung	برای / به کسی نامه‌ای نوشتن. او کتابی درباره هندی‌ها نوشت. او از نامزدیش برایم نوشت.	به/ برای درباره از	نوشتن برای/ به نوشتن درباره نوشتن از
(sich) schütze n	vor + D gegen + A	die Impfung schützt vor einer Ansteckung sich durch eine Impfung gegen Grippe schützen	واکسیناسیون از ابتلا به بیماری جلوگیری می‌کند. خود را از ابتلا به آنفلانزا با واکسیناسیون مصون نگه داشتن.	از از	جلوگیری/ ممانعت به عمل آوردن از/ مانع چیزی شدن خود را مصون نگه داشتن از
schwär men	für + A von + D	Uta schwärmt für ihren Tennislehrer von dem Skilehrer schwärmen	اوتا شیفته معلم تنیسش است. از معلم اسکی با شور و ذوق تعریف کردن.	----- از	شیفته کسی/ چیزی بودن با شور و ذوق تعریف کردن از
sein	für + A gegen + A	für oder gegen die Todesstrafe sein für oder gegen die Abtreibungsreform sein	موافق یا مخالف مجازات اعدام بودن. موافق یا مخالف اصلاح سقط جنین بودن.	----- -----	موافق بودن مخالف بودن
spielen	mit + D um + A	mit dem Schachpartner spielen um die Weltmeisterschaft spielen	با همبازی خود شطرنج بازی کردن. برسر قهرمانی جهان بازی کردن.	با برسر	بازی کردن با برسر چیزی بازی کردن
sprech en	für + A mit + D über + A von + D	vieles spricht für einen Militäreinsatz er spricht mit seiner Frau sie sprachen über die Urlaubspläne	چیزهای زیادی حاکی از عملیات نظامی است. با همسرش صحبت می‌کند. آنها درباره تعطیلات سفر صحبت کردند. او همیشه فقط از دوران بیماریش تعریف می‌کرد.	از با درباره از به	حاکی بودن از/ نشانه چیزی بودن صحبت کردن با با کسی درباره چیزی صحبت کردن حرف زدن از، تعریف کردن از خطاب به کسی صحبت کردن

	zu + D	sie sprach immer nur von ihren Krankheiten der Minister sprach zu den Versammelten	وزیر خطاب به تجمع کنندگان صحبت کرد.		
steigen	aus + D in + A auf + A	sie steigt aus dem Auto sie steigen in den Zug sie steigen auf einen Berg	از ماشین پیاده شدن. سوار قطار شدن از کوهی بالا رفتن.	از ----- از	پیاده شدن از سوار شدن بالا رفتن از

۶. نتیجه:

در بحث فراگیری و آموزش زبان نمی‌توان از مؤلفه مؤثر تراحم ساختار زبانی صرف‌نظر کرد. مؤلفه‌ای که در کنار سایر مؤلفه‌ها، دو عامل توانایی و کنترل متأثر از آن است. در واقع منظور همان تفاوتها و شباهتهای ساختاری بین زبان مبدا و مقصد است که می‌توانند هم در کیفیت به‌کارگیری زبان دوم مثبت و مؤثر واقع شوند و هم به‌عنوان عامل مزاحم کیفیت به‌کارگیری زبان دوم را به شدت کاهش دهند. از این رو پژوهش حاضر با در نظر گرفتن این موضوع که تراحم ساختاری زبان مادری و زبان خارجی در حال فراگیری موضوعی بررسی شده و محرز است به یکی از موارد تراحم ساختاری زبان فارسی و آلمانی پرداخته که می‌تواند مکرراً موجب تداخل زبانی شود، یعنی افعال آلمانی با حروف اضافه ثابت. تفاوت ساختاری این دو زبان نه تنها می‌تواند در انتخاب حروف اضافه ثابت این افعال موجبات خطا را فراهم آورد، بلکه ممکن است به موجب عدم تسلط بر فرمانش این حروف، این مشکل را دو چندان کند. از این رو بدیهی است که یکی از مواردی که در آموزش زبان و بحث تداخل دقت بیشتری می‌طلبد گذر از این چالش است. مبتنی بر نظریه سعی بر آن شد به این پرسش پاسخ داده شود: «چگونه با این چالش در دانشگاههای کشور بالاخص در دانشگاههای جامعه آماری این تحقیق، دانشگاه آزاد اسلامی واحدهای تهران مرکزی و واحد علوم و تحقیقات، برخورد می‌شود؟» با نگاهی به بحثهای نظری انتقال، انتقال مثبت و منفی و به تبع آن تداخل و خطا، مبنای لازم برای بررسیهای تجربی فراهم گردید و از طریق دو آزمون میزان تسلط دانشجویان زبان آلمانی بر استفاده از افعال آلمانی با حروف اضافه ثابت اندازه‌گیری شد و نتایج زیر حاصل شد. در آزمون نخست که در ترم پاییز سال ۱۳۹۸ در دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی برگزار گردید از ۲۹۰۰ سؤال تنها به ۲۱۲ مورد پاسخ صحیح داده شد و در آزمون دوم که در ترم پاییز سال ۱۴۰۲ در دانشگاه آزاد

اسلامی واحد علوم و تحقیقات به عمل آمد از ۴۰۰۰ سؤال تنها به ۱۲۶ مورد پاسخ صحیح داده شد و جمعاً از ۶۹۰۰ سؤال صرفاً به ۳۳۸ مورد پاسخ صحیح شده است و بدین معنی که بیش از ۹۵ درصد زبان‌آموزان به هنگام استفاده از افعال با حروف اضافه ثابت خطا کرده‌اند. در قسمت نمونه آزمونها نشان داده شد غالباً این خطاها، آنگونه که انتظار می‌رفت، حاصل سیطره ساختاری زبان مادری، در اینجا زبان فارسی، بر زبان خارجی، در اینجا زبان آلمانی، است. پس می‌توان نتیجه گرفت که این موضوع نه تنها در دانشگاههای جامعه آماری این تحقیق جای بحث دارد، بلکه شاید در سایر مؤسسات و نهادهای مربوط به آموزش زبان نیز نیاز به توجه ویژه‌ای داشته باشد. بنابراین توصیه می‌شود به هنگام آموزش دقت بیشتری به دلایل ایجاد تداخل گردد و اصول موضوع بیشتر و عمیق‌تر مورد بررسی قرار گیرد. در چهارچوب این بحث با ایجاد آگاهی از مباحث دستوری و انتقال دانش لازم در به‌کارگیری این افعال در تمام ابعاد آن و حاصل شدن توانش لازم، زبان‌آموز قادر می‌شود معادلهای مناسب معنایی را انتخاب کند.

فهرست منابع و مراجع:

البرزی ورکی، پ. (۱۳۸۰). بررسی تطبیقی عنصر وصفی گروه حرف اضافه در زبانهای فارسی و آلمانی. پژوهش ادبیات معاصر جهان، شماره ۱۰، ۳۱-۲۵.
دوستی زاده، م. / فرقانی تهرانی، آ. (۱۳۹۰). تحلیل خطا در آموزش زبانهای خارجی با توجه ویژه به ارزیابی خطا در آموزش ترجمه. پژوهشهای زبان‌شناختی در زبانهای خارجی، ۱ (۲)، ۶۶-۴۷. <http://jflr.ut.ac.ir>
رئیس، ر. (1391). بررسی نقش زبان مادری در زبان بیگانه. نشریه نقد زبان و ادبیات خارجی. سال پنجم شماره ۹. ۳۰-۱۵.

- Heyd, G. (1991). *Grundwissen für den Unterricht in Deutsch als Fremdsprache*. 2. Auflage. Verlag Moritz Diesterweg GmbH & Co. Frankfurt am Main.
- Hufeisen, B. & Neuner, G. (1999). *Angewandte Linguistik für den fremdsprachlichen Deutschunterricht*. Langenscheidt.
- Husillos, C. (2013/2014). *Interferenzproblem und Fehlerkorrektur im DaF-Unterricht* [Master, Universidad de Valladolid]. <http://core.ac.uk>.
- Imider, M. (2010). *Interferenz und Transfer im DaF- Unterricht* [Doctoral dissertatin, Masaryk-Universität]. Philosophische Fakultät Institut für Germanistik, Nordistik und Nederlandistik. [http:// is.muni.cz](http://is.muni.cz).
- Ivanovska, B. (2015): Interferenzfehler in schriftlichen Arbeiten mazedonischsprachlicher Deutschstudierender. Philologische Fakultät, Lehrstuhl für deutsche Sprache und Literatur, Universität "Goce Delčev", Štip, R. Mazedonien. [https://core.ac.uk/download/pdf/35340208 .pdf](https://core.ac.uk/download/pdf/35340208.pdf).
- Juhasz, J. (1970). *Ungarisch-deutsche Interferenzerscheinungen im verbalen Bereich*. In Probleme der kontrastiven Grammatik: Jahrbuch 1969. – Düsseldorf: Schwann, 1970, S. 139 - 149, Sprache der Gegenwart; 8. Herausgeber: H. Moser. Intitut für Deutsche Sprache, Bibliothek, Mannheim. <https://d-nb.info/1127044958>.
- Juhasz, J. (1977). *Überlegungen zum Stellenwert der Interferenz*. In Kolb, H./ Lauffer, H. (Hrsg.): Sprachliche Interferenz. Tübingen. S. 1-13.
- Kazm Kalkan, H. (2018). Eine Studie zur fehleranalytischen Kompetenz der
- رئیسی، ر. (۱۳۹۰). دستور مقابله ای آلمانی- فارسی، جهت آموزش سطح مقدماتی از دیدگاه رده شناسی. [رساله دکتری، دانشگاه تهران]. دانشکده زبانها و ادبیات خارجی دانشگاه تهران.
- سعیدی توکلی، آ. (۱۳۹۵). *تداخل زبان فارسی هنگام استفاده از حروف اضافه در آلمانی توسط زبان آموزان ایرانی*. [رساله دکتری، دانشگاه تهران]. دانشکده زبانها و ادبیات خارجی دانشگاه تهران.
- ظروفی، م. (۱۳۶۹). *حرف اضافه و حرف ربط در آلمانی*. تهران: انتشارات بهارستان.
- ظروفی، م. (۱۳۶۷). *بحشی پیرامون حروف اضافه در آلمانی*. *رشد آموزش زبان*. شماره ۱۵ و ۱۶. ۳۴-۴۲.
- فرقانی تهرانی، آ. (۱۴۰۲). بررسی مقابله ای تکیه در واژگان پیشونددار آلمانی و فارسی دشواری های تکیه گذاری واژگان آلمانی پیشونددار برای زبان آموزان فارسی زبان. *پژوهش های زبان شناختی در زبانهای خارجی*. ۱۳ (۴). ۶۸۶-۶۶۹. DOI: [http://doi.org/ ۶۶۹- ۶۸۶](http://doi.org/10.22059/jflr.2023.355165.1041)
- یزدانی، ک. (۱۳۹۸). *دستور زبان تطبیقی آلمانی-فارسی*. تهران: هدف نوین.
- Benabdelkader Amia, F. (2015). *Zu den deutschen Präpositionen in der Sprachrezeption, Sprachproduktion algerischer DaF- Lernende - Schwierigkeiten und didaktische Effektivierungsmittel* [Doctoral dissertation, Universität Oran 2]. Universität Oran 2: Mohamed ben Ahmed, Fakultät für Fremdsprachen, Germanistikabteilung. [http:// ds.univ-oran2.dz:8443](http://ds.univ-oran2.dz:8443).
- Dreyer, H./ Schmitt, R. (2009). *Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik*. Hueber. Ismaning, Deutschland.
- Edmondson, W.-J. (2006). *Einführung in die Sprachlehrforschung*. 3. Auflage. UTB.
- Hallet, W. & Königs G. (2013). *Handbuch Fremdsprachendidaktik*. 2. Auflage. Klett.

- verliebt!: Kasusfehler iranischer DaF-Studierender. In: *gfl-journal*, No. 3/2021.
- Roche, J. (2001). *Schwierige Wörter*. Heuber.
- Roininen, H. (2012). *Transfer beim Fremdsprachenlernen: Zum positiven und negativen Lexiktransfer beim DaF-Lernen Fallstudie Deutsch als Tertiärsprache nach Englisch*. [Pro Gradu-Arbeit, Universität Tampere] Institut für Sprache-, Translations- und Literaturwissenschaften. <http://trepo.tuni.fi>.
- Schumann, J. (2001). *Schwierige Wörter*. Max Hueber Verlag.
- Schmidt, R. (1996). *Über die Unausweichlichkeit von Fehlern beim Fremdsprachenlernen*. In: Henrici, G./Riemer, C./ Bohn [Hrsg. u.a.]. *Einführung in die Didaktik des Unterrichts Deutsch als Fremdsprache mit Videobeispielen*. Baltmannsweiler: Schneider Verlag.
- Storch, G. (2009). *Deutsch als Fremdsprache - Eine Didaktik*. Verlags-KG.
- Weinreich, U. (1977). *Sprachen im Kontakt. Ergebnisse und Probleme der Zweisprachigkeitsforschung*. München.
- Wode, H. (1988). *Einführung in die Psycholinguistik. Theorien, Methoden*. Hueber.
- Studierenden in der Deutschlehrendenausbildung. <http://dergipark.org.tr>.
- Kleppin, K. (1998). *Fehler und Fehlerkorrektur*. Langenscheidt.
- Lado, R. (1967). *Moderner Sprachunterricht. Eine Einführung auf wissenschaftlicher Grundlage*. München: Max Heuber Verlag.
- Lefmann, S. (1891): *Franz Bopp, sein Leben und seine Wissenschaft*. Berlin. Reimer.
- Lewandowski, T. (1990). *Linguistisches Wörterbuch*. Wiesbaden.
- Maras, T. (2021). *Die sprachliche Interferenz als vielschichtige Ursache für Fehler in der Übersetzung*. Universität Łódź, Philologische Fakultät, Institut für Germanistik, Abteilung für Deutsche Sprachwissenschaft, 90-236 Łódź, Pomorska 171/173. <http://dspace.uni.lodz.pl>.
- Muhammad Abdelbaky, Sh. (2019). Aktuelle Klassifikation der Verben mit Präpositionen im DaF- Unterricht. *BSU International Journal of Humanities and Social Science*. <http://buijhs.journals.ekb.eg>.
- Pechová, Z. (2013). *Interferenz als negativer Transfer bei tschechischen Deutschlernenden*. [Západočeská univerzita v Plzni Fakulta filozofická, Katedra germanistiky]. <http://dspace5.zcu.cz>.
- Puncet, I. (2019). *Die Rolle der Muttersprache im Fremdsprachenunterricht*. [Master, University of Zadar / Sveučilište u Zadru]. <http://repozitorij.unizd.hr>.
- Raeisi, R./ Forghani Tehrani, A./Siegmond, M. (2021). Er hat sich in dem Mädchen